

Rosella (*Platycecus sp.*)

Lämplighet

Rosellan är mycket färgglad parakit som passar bäst att hålla i en stor voljär. Då den älskar att flyga bör få den tillgång till att flyga. Det är sällan som en rosella blir tam. Då den kan vara aggressiv mot andra fåglar passar det bäst att hålla den i par i egna voljäer. Naturligt lever rosellan i små grupper och mår därför inte bra att lämnas ensam en hel dag utan sällskap. I fångenskap blir den 15-20 år gammal.

Ursprung

Rosellan lever i grupper i Australien och på angränsande öar i öppna skogar, jordbruksmark och i även i städernas ytterområde. Det finns sju arter av rosella samt olika mutationer.

Utseende

Rosellan är slank fågel som bli mellan 26-35 cm. Den har en lång stjärt som utgör nästan hälften av dess längd. Rosellan finns i många olika färger så som blåa, gröna, gula och röda i olika kombinationer.

Foder

Fröblandning av god kvalitet, gärna inköpt hos hälsokostaffären. Som komplement ges dagligen en pelletsblandning och frukt och grönt. Ge aldrig fågeln choklad, koffein eller alkohol. Avokado är dödligt giftigt för fåglar.

Ljus

Papegojor kan lida av kalkbrist trots att de får tillräckligt med kalk i kosten. För att tillgodogöra sig kalk måste papegojan ha vitamin D. Vitamin D tillgodogör sig fågeln via UV-ljus som den får från solen eller speciella lysrör som finns speciellt för fåglar. Dessa byts ut varje år då de avtar i styrka. De bör sitta cirka 40 cm från den plats där papegojan tillbringar merparten av sin tid. Det bästa är dock om papegojan får ofiltrerat solljus (ej genom glas) på sig.

Buren

Då rosellan är en aktiv fågel som gillar att flyga rekommenderas en mycket stor bur gärna större än vad föreskrifterna anger. Om det går bör fågeln helst hållas i en voljär. Många av de burar som finns att köpa är väldigt höga, vilket lurar köparen att tro att det är en stor bur. Volymmässigt stämmer det, men inte utrymmesmässigt. En fågel behöver utrymme vågrätt, inte i höjdded då den inte flyger lodrätt utan vågrätt. Inred buren med olika tjocka naturgrenar av lövträd. Lägg tidningar eller träflis på botten. Det bör finnas flera mat- och vattensålar som placeras så att fågeln inte kan bajsas i dem. Leksaker och grenar att gnaga på bör alltid finnas.

Handhavande

Om rosellan måste fångas in, använd en handduk och lägg över fågeln. Ta ett försiktigt men bestämt grepp bakifrån om fågelns huvud och undernäbb. Håll om fågelns hela kropp löst men ändå bestämt, kläm ej över bröstkorgen då fågeln andas med hela kroppen.

Hemkomsten

Om en ung rosella inköpts ska den kunna äta själv innan hemkomsten. Låt den själv klättra ur transportburen och in i buren som förberetts med mat och vatten. Låt den sitta i lugn och ro första dygnet. Närma er buren försiktigt, småpratande och med lugna rörelser. Om fågeln inte äter och dricker andra dagen, kontakta säljaren. En svag nattlampa hjälper fågeln att orientera sig i sitt nya hem.

Skötsel

Mat, frukt och grönt och vatten byts dagligen, oftare om det är förorenat. Rengör mat och vattenskålar dagligen och bur och sittpinnar minst en gång i veckan. Ta bort bajs och matrester från botten dagligen då det annars bildas bakterier. Rosellan gillar att bli duschad med jämna mellanrum. Då den är mycket känslig för luftföroreningar ska man ej röka inomhus.

Jordbruksverkets föreskrift (SJVFS 2014:17, Saknr L 80) hur man håller en papegoja

- En rosellas bur vara minst 1,2 x 0,7 och 0,8 m hög. Buren ska berikas med saker att klättra på, föremåla att gnaga och plocka sönder. Det ska finnas foderanordningar som stimulerar födosöksbeteende. Berikningsföremål ska bytas ut med så täta intervall att fågeln inte tappar intresset och slutar använda föremålen.
- Fåglar som i naturen lever i grupp ska hållas i par eller grupp, man bör därför inte ha en rosella utan minst två av samma art eller släkte.
- Vingklippning får inte ske regelbundet, utan endast under vissa omständigheter.
- Ett koppel får inte fästas runt benet eller ringen på papegojan. Ett flygsele eller motsvarande som sitter runt kroppen, och som hanteras av en människa, får användas tillfälligtvis.
- Papegojor bör dagligen ha tillgång till utrymmen där de kan utföra naturliga rörelsemönster såsom att flyga fritt.
- Papegojor ska hållas i en berikad miljö som stimulerar dem att utföra sina naturliga beteenden och förhindrar att de utvecklar beteendestörningar.

Sjukdom

Rosellan kan lätt få inälvsmask, detta gäller framför allt om den hålls utomhus. Tror du att din fågel är sjuk, kontakta en fågelkunnig veterinär omedelbart då sjukdomsförloppet ofta är mycket snabbt. Tänk på ordspråket ”Den dagen din fågel verkar sjuk, är den dagen den dör”. Tecken på sjukdom är ändrat beteende, matvägran, uppburrad fjäderdräkt, matta och trötta (ovala) ögon. I väntan på veterinärbesök placera fågeln i ett fuktigt uppvärmt rum (ca 30 grader), använd ej värmelampa, då det punktvis kan bli för varmt. Ett bra sätt att hålla koll på sin fågel är att väga den en gång i veckan. Minskar den mer än 10 % i vikt bör fågelkunnig veterinär uppsökas.

Litteratur

Australian Parrots av Joseph M Forshaw
Australian Broad-Tailed Parrots: The Platycercus and Barnardius Genera av Stan Sindel & James Gill

